

KOOLIÕDE SOOVITAB

Keeni koolis on ägenenud peatäide levik. Selleks, et probleemi likvideerida või ka edaspidi ära hoida, on iga lapsevanema kohustus jälgida lapse hügieeniharjumusi ja õpetada kasutama isiklikke hügieenitarbeid. Ka teiste laste riidesemeid(mütse, sülle) kandes võivad täid edasi kanduda. Aeg-ajalt tuleks vaadata lapse juuksed üle ja saata laps kooli puhta ja tervena.

Täide leviku korral ei ole võimalik kindlaks teha, kellelt sinu laps need saanud on. Me võime täid saada ükskõik kust avalikust kohast, kuna algallikas ei ole silmale kohe nähtav.

Järgnevalt väike meeldetuletus antud nakkuse ja selle ravivõimaluste kohta.

Kooliõde/pereõde: Hiie Vähi.

Telef. 51981657

e-mail hiievahi@gmail.com

Nakkushaiguse nimetus: **Peatäitõbi**

Sissejuhatus:

Täitõbi (pedikuloos) on viimastel aastatel, aga juba aastakümneid üks süvenenumaid probleeme lasteasutustes. Arusaam, et täid tekivad mustusest, on ekslikud. Nakkuse võib saada igauks, sõltumata soost, vanusest ja sotsiaalsest kuuluvusest. Koduloomad täisid ei levita. Peatäidega nakatumine toimub enamasti otseselt pea-pea kontaktil täitõve haigega. Sagedamini esineb täitõbe 3-11 aastastel lasteaija-ja koolilastel, eriti tüdrukutel, kes nakatuvad otseses kokkupuutes teiste laste juustega või kammide, rätikute, patsikumide ning mütside vahendusel.

Haigustekitaja:

Haigustekitajaks on pea täi (*Pediculus humanus capitis*).

Inimese pea täi on 2-4 mm seesamiseemne suurune, tiivutu, kuue jalaga, verd imev parasiit, kes elab inimese pea juustega kaetud alal. Peatäid on pruunikat värvi, tingud on valkjad või kollakad ning umbes kolm korda täidest väiksemad. Sobivaim temperatuur munemiseks ja munadest koorumiseks on +29 kuni +30°C. Temperatuuril üle +44°C täid hukuvad. Täid säilivad väliskeskkonnas kuni 2 päeva. Tingud võivad säilida väliskeskkonnas kuni kaks nädalat. Nakkusallikaks on nakatunud inimene.

Levimine:

Täi ei hüppa, lenda ega uju, aga suudab väga kiiresti liikuda/ronida. Seetõttu levivad vaid otsese kontaktiga nakatunud inimeste juustest, kammilt, mütsilt, kõrvaklappidelt, käterätilt jms.

Emane pea täi muneb päevas juuksejuurtele umbes 5-10 muna (tingud). Elu jooksul, mis kestab keskmiselt 30 päeva, tähendab see kokku 150-300 muna. 8-10 päeva möödudes kooruvad munadest noored täid ehk nümfid, kes peavad ellujäämiseks saama esimese 24 tunni jooksul imeda verd, muidu nad hukuvad. Nümf ei ole võimeline paljunema ega nakatama. Nümfi koorumisel jääb juuksejuurtele valge kest, mis sealt ühe kuu jooksul ära kulub. 9-12 päeva möödudes saab nümfishi täiskasvanud täi. Täid säilivad väliskeskkonnas kuni 2 päeva. Tingud võivad säilida väliskeskkonnas kuni kaks nädalat. Peatäid levivad eelkõige seal, kus on palju inimesi ühes kohas koos, näiteks lastekollektiivis. Peiteperiood on ca kaks nädalat.

Haigusnähud:

Algul kerge peanaha sügelus. Täide enamlevinud piirkonnaks on kõrvade tagused ning juuksepiir kukla piirkonnas. Hammustuskohtadele tekivad tugevalt sügelevad kublad. Intensiivse kratsimise järgselt tekib peanahal ja kaelal nahapõletik. Harvem võib tekkida tüsistusena mädapõletik ja lümfisõlmede suurenemine. Hoolikal vaatlusel võib täisid näha peanahal ning juuksejuure lähedale, kaela- ja kõrvataguste piirkonda muneb täi munad.

Ennetamine:

Praktilisi nõuandeid lapsevanematele

- Kammimisel on tähtsusega diagnoosimisel oluline tähtsus, sest visuaalne kontroll ei ole piisavalt usaldusväärne.
- Peanaha sügelus tekib sageli alles nädalaid peale peatäidega nakatumist, mistõttu võib täinakkus jääda pikka aega avastamata. Seetõttu on oluline regulaarselt kontrollida kõiki oma pereliikmeid.
- Ravige kõiki nakatunuid samaaegselt.
- Enne ravišampooni kasutamist tutvuge kindlasti ravijuhisega ning kasutage vahendeid otstarbekohaselt.
- Taas nakatumise vältimiseks pesta pesumasinaga (veetemperatuur üle 60°C) haigega kontaktis olnud riideesemed – mütsid, sallid, kraega riided, voodipesu jne. Kuivatite kasutamisel lähtuda kuumemast režiimist.
- Masinpesuks mitte sobivaid esemeid peaks hoidma vähemalt 2 nädalat suletud kilekotis või viima keemilisse puhastusse.
- Juukseharju, kamme ja patsikumme tuleks samuti töödelda kõrgel temperatuuril või siis lihtsalt ära visata.
- Puhastage korralikult tolmuimejaga kõik põrandad, vaibad, pehme mööbel ning seejärel vaheta tolmuimeja tolmuikott, kuna tingude eluiga on kaks nädalat. Esemete ja põrandate puhastamisel kasutada aurupuhastit. Lisaks kodule tuleb suurpuhastus teha ka autos.

On olemas lahendus, kuidas ohutult ja efektiivselt nende tüütute parasiitidega võidelda.

Täid peas? NYDA aitab! NYDA sisaldab silikoonõli dimetikooni, mis hävitab täi kõik kolm arenguastet - tingu, noortäi ja täi. Juustesse pihustatud dimetikoon tungib tänu oma füüsikalistele omadustele täi hingamissüsteemi, tõrjub sealt välja õhu ja lämmatab täi. Ühtlasi blokeerib dimetikoon ka tingude ehk täimunade hingeavad, takistades seeläbi muna koorumist ja arenemist peatäiks. Tänu sellisele toimemehhanismile ei ole ohtu, et täid NYDA-ga kohaneksid ja ei hukkuks. Uuringud on näidanud, et juba 5 minutit peale NYDA juustesse kandmist olid 100% peatäisid surnud.

NYDA on pakendatud spreya pakendisse, mistõttu on lahust kerge ja mugav juustesse kanda. Lisaks sisaldab NYDA ka naha ja juuste hooldusvahendit jojoba vaha, mis muudab hästi kammitavaks isegi pikad juuksed. Pakendis on kaasas ka spetsiaalne täikamm, mille abil eemaldada juustest lämbunud täid.

Ravimiga on kaasas täpne kasutusjuhend. Nyda on saadaval apteekides käsimüügi ravimina.